

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра економіки та менеджменту

“ЗАТВЕРДЖУЄ

Проректор з науково-педагогічної роботи
канд. хімічних наук, до
Пантелеймонов А. І

“ 24 ” червня 2019

Робоча програма навчальної дисципліни

Інноваційна та інвестиційна діяльність

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

галузь знань 07 Управління та адміністрування
(шифр і назва)

спеціальності 074 Публічне управління та адміністрування
(шифр і назва)

освітня програма _____
(шифр і назва)

спеціалізація Публічне управління та адміністрування
(шифр і назва)

вид дисципліни обов'язкова
(обов'язкова / за вибором)

факультет Економічний

2019 / 2020 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою економічного факультету «20» червня 2019 року, протокол № 6

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: **Дорошенко Ганна Олександрівна**, доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки та менеджменту

Програму схвалено на засіданні кафедри економіки та менеджменту

Протокол від “19” червня 2019 року № 13

Завідувач кафедри економіки та менеджменту

(підпис)

(Дорошенко Г. О.)
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією економічного факультету

назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна

Протокол від “19” червня 2019 року № 10

Голова науково-методичної комісії економічного факультету

(підпис)

Свтушенко В.А.
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Інноваційна та інвестиційна діяльність» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

(назва рівня вищої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня)

спеціальність (напрямок) 074 Управління та адміністрування

спеціалізація Публічне управління та адміністрування

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни – формування компетенцій, націлених на прийняття та реалізацію управлінських рішень у сфері організації та фінансування інноваційної та інвестиційної діяльності на мікро- та макрорівнях.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни є засвоєння студентами сукупності знань з питань теорії управління інноваційним та інвестиційним розвитком та надання їм навичок управління діяльністю у цій сфері.

Результати вивчення дисципліни дозволять сформувати ряд відповідних професійних і особистісних компетенцій:

Загальні компетентності:

Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свободи людини і громадянина України.

Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

Здатність формувати нестандартні рішення при вирішенні поточних завдань.

Фахові компетентності:

Здатність визначати та описувати характеристики організації.

Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.

1.3. Кількість кредитів: денна форма навчання – 4;

заочна (дистанційна) форма навчання – 4

1.4 Загальна кількість годин: денна форма навчання – 120 год.;

заочна (дистанційна) форма навчання – 120 год.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	4-й
Семестр	
8-й	8-й
Лекції	
24 год.	8 год.
Практичні, семінарські заняття	
24 год.	4 год.
Лабораторні заняття	
–	–
Самостійна робота	
62 год.	103 год.
Індивідуальні завдання	
10 год.	5 год.

1.6. Заплановані результати навчання:

ПРН 1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер організації.

ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для ефективної діяльності організації.

ПРН 10. Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації.

ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

ПРН 14. Ідентифікувати причину стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації.

ПРН 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадськосвідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

ПРН 17. Виконувати дослідження індивідуального та/або в групі під керівництвом лідера.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні основи інноваційної та інвестиційної діяльності підприємств

Тема 1. Сутність і роль інновацій та інвестицій в сучасних умовах.

Зміст: Сутність і роль інновацій та інвестицій у розвитку підприємств. Фактори інтенсивного розвитку суб'єктів господарювання.

Тема 2. Інновації та інвестиції: сутність, види, класифікація.

Зміст: Підходи до визначення терміна «інновація», «інвестиція», «інноваційна діяльність», «інноваційна діяльність». Їх види, класифікація, основні характеристики. Суб'єкти та об'єкти .

Тема 3. Правове регулювання інвестиційної та інноваційної діяльності

Зміст: Особливості правового регулювання інвестиційної діяльності. Правове регулювання іноземної інвестиційної діяльності. Державна реєстрація інвестицій. Правове регулювання інноваційної діяльності. Інвестиційні договори.

Розділ 2. Інноваційний та інвестиційний менеджмент

Тема 4. Основи управління інноваційною діяльністю на підприємстві.

Зміст: Організація інноваційної діяльності. Управління інноваційними змінами. Підбір персоналу та стимулювання результативності інноваційної діяльності. Інноваційний проект.

Тема 5. Основні види інноваційних стратегій.

Зміст: Інноваційні інновацій. Види інноваційних стратегій. Класифікація інноваційних стратегій. Особливості та сфера застосування основних інноваційних стратегій.

Тема 6. Форми реальних інвестицій та політика управління ними.

Зміст: Особливості і форми здійснення реальних інвестицій підприємства. Види інвестиційних проектів і вимоги до їхньої розробки. Формування програми реальних інвестицій. Передінвестиційні дослідження. Оцінка ризиків реальних інвестиційних проектів.

Тема 7. Обґрунтування доцільності інвестиційних проектів.

Зміст: Методи оцінки ефективності інвестиційних проектів. Поняття та склад грошового потоку. Методи, засновані на застосуванні дисконтування. Методи, що не передбачають використання концепції дисконтування

Тема 8. Форми фінансових інвестицій та політика управління ними.

Зміст: Особливості і форми здійснення фінансових інвестицій підприємства. Фактори, що визначають інвестиційну якість фінансових інструментів. Оцінка якості окремих фінансових інструментів. Оцінка ризиків

окремих фінансових інструментів інвестування. Управління формуванням та реструктуризацією портфеля фінансових інвестицій.

Тема 9. Управління формуванням та реструктуризацією портфеля фінансових інвестицій.

Зміст: Вибір портфельної стратегії і типу інвестиційного портфеля. Оцінка фінансових інструментів фінансування за показниками доходності, ризику і взаємної коваріації. Вибір фінансових інструментів у портфель з урахуванням їх впливу на рівень доходності і ризику портфеля. Оцінка основних параметрів сформованого інвестиційного портфеля.

Тема 10. Класифікація інвестиційних ресурсів підприємства і політика управління ними.

Зміст: Класифікація інвестиційних ресурсів підприємства. Політика формування інвестиційних ресурсів. Методи розрахунку загального обсягу інвестиційних ресурсів.

Тема 11. Проектне фінансування.

Зміст: Мотивація і сутність проектного фінансування. Аналіз та експертиза інвестиційних проектів. Проектно-кошторисна документація. Фінансове забезпечення інвестиційних проектів. Бюджетування інвестиційного проекту.

Тема 12. Бюджетування інвестиційного проекту.

Зміст: Бюджетування проекту. Види і призначення бюджетів. Бюджетний процес. Правила і застереження при формуванні бюджетів.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
Розділ 1. Теоретичні основи інноваційної та інвестиційної діяльності підприємств												
Тема 1. Сутність і роль інновацій та інвестицій в сучасних умовах.	10	2	2			6	12	2			10	
Тема 2. Інновації та інвестиції: сутність, види, класифікація.	10	2	2			6	10				10	
Тема 3. Правове регулювання інвестиційної та інноваційної діяльності	10	2	2			6	10				10	
Разом за розділом 1	35	6	6		5	18	32	2			30	

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
Розділ 2. Інноваційний та інвестиційний менеджмент												
Тема 4. Основи управління інноваційною діяльністю на підприємстві.	10	2	2			6	8	2			6	
Тема 5. Основні види інноваційних стратегій	10	2	2			6	6				6	
Тема 6. Форми реальних інвестицій та політика управління ними.	10	2	2			6	8	2			6	
Тема 7. Обґрунтування доцільності інвестиційних проектів.	10	2	2			6	10				10	
Тема 8. Форми фінансових інвестицій та політика управління ними.	10	2	2			6	10				10	
Тема 9. Управління формуванням та реструктуризацією портфеля фінансових інвестицій.	10	2	2			6	10				10	
Тема 10. Класифікація інвестиційних ресурсів підприємства і політика управління ними.	7	2	2			3	10				10	
Тема 11. Проектне фінансування.	7	2	2			3	10	2	2		6	
Тема 12. Бюджетування інвестиційного проекту.	6	2	2			2	11		2		9	
Разом за розділом 2	85	18	18		5	44	88	6	4		73	
Усього годин	120	24	24		10	62	120	8	4		103	

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Теоретичні основи інноваційної та інвестиційної діяльності підприємств	4	
2	Інноваційний менеджмент	4	
3	Контрольна робота	2	
4	Реальні інвестиції та управління ними	4	
5	Оцінка інвестиційних проектів	4	
6	Проектне фінансування	4	2
7	Контрольна робота	2	2
	Разом	24	

5. Завдання для самостійної робота

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Опрацювання навчального матеріалу (самостійне ознайомлення з допоміжною літературою за списком у робочій програмі дисципліни)	62	103
2	Підготовка до виконання контрольних робіт, що передбачені навчальним планом	10	5
	Разом	72	108

Перелік питань до самостійної роботи

1. Яким чином тенденції розвитку сучасної світової економіки впливають на виникнення нових моделей управління?
2. Що таке інноваційний менеджмент як система?
3. Чому інноваційний менеджмент є соціально-економічним інструментом?
4. Сформулюйте завдання інноваційного менеджменту як науки?
5. В чому складаються інституціональні основи інноваційного менеджменту?
6. Охарактеризуйте роль інноваційної діяльності в економічному розвитку.
7. Надайте узагальнене визначення інноваційної діяльності.
8. Охарактеризуйте поняття «інновація».
9. Висловіте принципи класифікації новацій і інноваційних процесів.
10. В чому зміст цілей інновацій?
11. Що таке інноваційний цикл?
12. Перерахуйте етапи інноваційного циклу.
13. В сутність стратегічного інноваційного менеджменту?
14. Порівняйте призначення і можливості стратегічного і функціонального інноваційного менеджменту.
15. З чого складається розробка цілей і стратегій інноваційного менеджменту?

- 16.. З чого складається управління інноваційною діяльністю фірми?
- 17.Розкрийте особливості менеджменту в новаторських фірмах.
- 18.Які типи реакцій підприємства на зміну середовища ви знаєте?
- 19.Як пов'язані завдання інноваційного менеджменту з типами реакцій підприємства на зміну середовища?
- 20.Розкрийте сутність поняття “інноваційний ризик”.
- 21.У чому різниця між поняттями “невизначеність” і “ризик” у інноваційному менеджменті?
- 22.Які класифікаційні ознаки інноваційного ризику Вам відомі?
- 23.Дайте характеристику різним видам інноваційного ризику .
- 24.Які завдання поставлено перед аналізом інноваційного ризику?
- 25.Наведіть методи аналізу й прогнозування інноваційних ризиків і невизначеності.
- 26.У чому сутність аналізу чутливості ризику?
- 27.Розкрийте зміст аналізу сценаріїв інноваційного ризику.
- 28.Розкрийте сутність хеджирування як методу зниження ризику.
- 29.Розкрийте сутність страхування як методу зниження ризику.
- 30.Який принцип покладено в основу оцінки інноваційних ризиків?
- 31.Інвестиційний проект як основа реального інвестування.
- 32.Структура техніко-економічного обґрунтування інвестиційних проектів.
- 33.Інвестиційна стратегія підприємства та принципи її розробки.
- 34.Інвестиційна політика та інвестиційний потенціал підприємства.
- 35.Сучасні методи управління інвестиційними ризиками.
- 36.Ризик та невизначеність в інвестуванні.
- 37.Врахування інфляції в інвестиційних розрахунках.
- 38.Портфельні стратегії та їх використання в управлінні інвестиційним портфелем.
- 39.Пріоритетні сфери та напрями інвестування в Україні.
- 40.Перспективні орієнтири інвестиційної та інноваційної політики в Україні.
- 41.Науково-технічна державна політика: напрями розвитку.
- 42.Державна політика по залученню іноземних інвестицій в національну економіку.
- 43.Інвестиції як основа структурних зрушень в економіці.
- 44.Інвестиційний капітал і джерела формування в умовах економічної кризи
- 45.Особливості інвестиційного процесу в умовах економічної кризи.
- 46.Особливості процесу формування інвестиційних ресурсів підприємства.
- 47.Управління формуванням інвестиційних ресурсів підприємства.
- 48.Основні принципи та політика формування інвестиційних ресурсів підприємства.
- 49.Джерела формування інвестиційних ресурсів.
- 50.Джерела внутрішнього фінансування інвестицій та способи їх формування.
- 51.. Оцінка вартості інвестиційних ресурсів.
- 52.Оптимізація структури капіталу підприємства.
- 53.Державне регулювання інвестиційного процесу.
- 54.Склад та розвиток комплексу інвестиційних галузей.

55. Особливості інвестицій у ВЕЗ.
 56. Розвиток фондового ринку в Україні.
 57. Оперативне управління інвестиційним процесом.
 58. Формування портфеля реальних та фінансових інвестицій

6. Індивідуальні завдання

За навчальним планом передбачено дві контрольні роботи для студентів денної форми навчання та одну – для студентів заочної (дистанційної) форми навчання.

7. Методи контролю

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна», контрольні заходи включають: поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення практичних занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 60 балів) Поточний контроль проводиться у формі усного опитування або письмового контролю, або тестуванні і рішенні задач на практичних заняттях.

Підсумковий контроль, що проводиться у формі семестрового екзамену, відповідно до графіку навчального процесу.

8. Схема нарахування балів для підсумкового семестрового контролю в формі екзамену

Оцінкою підсумкового семестрового контролю є сума балів, набраних здобувачем вищої освіти протягом семестру при виконанні контрольних заходів, передбачених програмою навчальної дисциплін та балів, набраних ним при складанні семестрового екзамену. Максимальна сума балів, яку може набрати здобувач вищої освіти при підсумковому семестровому поточному та підсумковому контролі, складає 100.

Денна форма навчання

Поточний контроль, самостійна робота				Екзамен	Сума
Розділ 1	Розділ 2	Контрольна робота, передбачена навчальним планом (дві)	Разом		
T1 - T3	T4 – T12				
По 4	По 4	По 4	60	40	100

T1, T2 ... – теми розділів.

Заочна форма навчання

Поточний контроль, самостійна робота				Екзамен	Сума
Розділ 1	Розділ 2	Контрольна робота, передбачена навчальним планом (одна)	Разом		
T1 - T3	T4 – T12				
По 4	По 4	8	60	40	100

T1, T2 ... – теми розділів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

9. Рекомендована література

Основна література

1. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991р. №1560-XII// [Електронний ресурс] : – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>
2. Гуторов О.І. Інвестиційний менеджмент: курс лекцій. Харків. Вид. Харк. нац. аграр. ун-т, 2014. 203 с
3. Інвестування : підручник / [М. І. Крупка та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. М. І. Крупки ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. - Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2014. - 452 с.
4. Інвестування: навч. посіб. для студентів ВНЗ / В. Л. Осецький, П. П. Мазурок, О. П. Гузенко ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - Київ : Київський університет, 2014. 383 с
5. Інвестиційний менеджмент. Навчальний посібник / Шинкарук Л.В., Мостенська Т.Л., Мостенська Т.Г. . – Київ: Видавничий дім «Кондор», 2017. – 308 с.
6. Матюшенко І. Ю. Міжнародний інвестиційний менеджмент : навчальний посібник / Харк. нац. економ. ун - т. Харків: Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. – 520 с
7. Менеджмент інвестиційної діяльності : підручник / [М. П. Бутко, І. М. Бутко, М. Ю. Дітковська та ін.]; за заг. ред. М. П. Бутка. Київ : Центр учбової літератури, 2018. – 480 с.

8. Уильям Ф. Шарп, Гордон Дж. Александер, Джеффри В. Бэйли Инвестиции// [Электронный ресурс]: – Режим доступа: <http://institutiones.com/download/books/695-investicii-sharp.html>
9. Hagin R.L. Investment Management : Portfolio Diversification, Risk, and Timing--Fact and Fiction. New York, United States: Hohn Wiley & Sons Inc. 2004. 304 p
10. Gladstone Stanley. The Principle of Investment Management : (For DBS, BBA, MBA, MPhil Students). London: Independently Published, 2018. 482p.
11. Stamp H. Investment Management. New York, United States: Larsen and Keller Education, 2018, 386p.
12. Stinson P. Investment Management. New York, United States: Willford Press, 2017. 456p.

Допоміжна література

1. Вумек Д., Джонс Д. Бережливое производство. Как избавиться от потерь и добиться процветания вашей компании. М.: Альпина Паблишер, 2013. 480 с.
2. Захаров П. Н. Синергетический эффект как цель концепции «бережливое производство» // Многоуровневое общественное воспроизводство: вопросы теории и практики. 2013. № 5(21). С. 97-102.
3. Дайджест McKinsey. Новые тенденции в управлении. М.: Альпина Бизнес Букс, 2010. 107 с.
4. Татарский В. А. Бизнес-процессы – основные понятия. URL: http://www.elitarium.ru/biznes_processy_osnovnye_ponjatija/ (дата звернения 05.01.2019)
5. Вайкок М. А. Особенности влияния бизнес-процессов на эффективность деятельности предприятия // Инфраструктурные отрасли экономики: проблемы и перспективы развития. 2014. № 4. С. 172-176.
6. Вайкок М. А. Формирование системы показателей для оценки эффективности бизнес-процессов на промышленном предприятии // Экономика и современный менеджмент: теория и практика. 2014. № 40. С. 35-44.
7. Ежеманская Е. В., Ступина А. А., Ежеманская С. Н., Богданова О. В. Метод мультипоказательного принятия решений в бенчмаркетинге бизнес-процессов // Современные проблемы науки и образования. 2014. № 4. URL: <http://www.science-education.ru/ru/article/view?id=13969> (дата звернения 05.01.2019)
8. Харрингтон Дж., Эсселинг К.С., Нимвеген Х.В. Оптимизация бизнес-процессов. Документирование, анализ, управление, оптимизация. СПб.: АЗБУКА Б-Микро, 2002. – 320 с.
9. Хаммер М., Чампи Дж. Реинжиниринг корпорации. Манифест революции в бизнесе. М: Манн, Иванов и Фербер. 2011. 288 с.
10. Тейлор Ф. У. Принципы научного менеджмента. М.: Контроллинг. 1991. 104 с. URL: <https://gtmarket.ru/laboratory/basis/3631/3633> (дата звернения 05.01.2019)

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Нормативні акти у сфері управління inform.od.ua
2. Єдине вікно доступу до освітніх ресурсів <http://window.edu.ru>
3. Ділова література з економіки, менеджменту, реклами і маркетингу, управління персоналом, психології бізнесу, інформаційних технологій і т.д. <http://window.edu.ru> <http://www.profibook.com.ua>
4. Internet-банкінг, Internet-страхування, Internet-маркетинг, електронна комерція, міжнародний бізнес, робота на фондових ринках <http://www.airn.net>
5. "УКРІНФОРМ: БІЗНЕС - НОВИНИ" <http://info.dinau.com.ua>
6. Ukraine Business & Economy <http://www.oon.com.ua>
7. Офіційний сайт Держкомстату України <http://www.ukrstat.gov.ua>
8. "Електронні вісті" <http://www.elvisti.com>
9. Офіційний сайт Верховної Ради України <http://www.rada.gov.ua>